

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Tribvs Dagobertis Francorvm Regibvs Diatriba Godefridi Henschenii E Societate Iesv

Henschenius, Godefridus

Antverpiae, 1655

VIII Maiores-Domus Dagoberti B. Pippinus & Aeganes, Referendarij, seu
Cancellarij, Godefridus, Henricus, Chrodobertus, S. Audoenus.
Monasterium S. Dionysij dotatum. Primi illius Abbates. Diplomata ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-9599

*Maiores-Domus DAGOBERTI B. Pippinus & Æganes. Referendarij, seu Cancellarij, Godefri-
 dus, Henricus, Chrodobertus, S. Audoënnus.
 Monasterium S. Dionysij dotatum. Primi il-
 lius Abbates. Diplomata discussa.*

QVI DAGOBERTO Regi adfuerunt intimi, maximeque honorati ministri, sunt aut Maiores-Domus, qui vniuersis palatij rebus inuigilabant, aut Referendarij, ita dicti, teste Aimoino lib. 4 cap. 41, quod ad eos vniuersa publica deferrentur conscriptiones, ipsique eas annulo Regis, siue ab eo sigillo sibi commisso, munirent, firmarentque. Maior-Domus, vsque ad annum Christi 100XXXV, regni DAGOBERTI post obitum patris VIII, id est, quamdiu apud Austrasios vixit, palatio eius præfuit B. Pippinus Dux, de cuius sanctissimâ vitâ agimus XXI Februarij die eius natali. Postquam Rex Parisiis, quæ sedes Chlotharij patris vltima fuerat, domicilium fixit, Æganem præ ceteris Neptasii consilio DAGOBERTI fuisse assiduum tradit Fregedarius cap. 72. Ipse namque, vt dicitur cap. 80, inter ceteros Primates Neptrici prudentius agens, & plenitudine sapientiæ imbutus, cunctis erat præcellentior. Eratque genere nobili, opibus abundans, iustitiam sectans, eruditus in verbis, paratus in responsis: tantummodo à pluribus blasphematus, eò quod esset auaritiæ deditus. Facultates plurimorum, quæ iussu DAGOBERTI in regno Burgundiæ & Neptrico illicitè fuerant usurpata, consilio Æganis omnibus restaurabantur, dum ab obitu illius regnum Chlodouei filij

flij & palatium condignè gubernaret.

Inter Referendarios, quos Cancellarios postea appellarunt, primus refertur Godefridus anno regni Austrasiorum sexto, secundus Henricus, anno eiusdem regni XII, quando diplomata supra relata consignarunt. Postquam sedem regni Parisiis statuit, primus Referendarius videtur fuisse Chrodobertus, ille idem, qui in bello Sclauico Dux Alamannis præfuit anno Christi 100XXXVI, & anno sequenti obtulit diploma regium, quo infra lib. 4 dicemus S. Desiderium fuisse *Idibus Aprilis* Episcopum Cadurcentem denominatum. Præcipuus & maximi nominis Referendarius fuit S. Audoënus, cuius meminit Fredegarius cap. 98 ad annum Dagoberti XIV, Christi 100CXLI, & virum laudat *sanctæ religionis sectantem*. Idem faciunt monachus Sandionysianus cap. 39, & Aimoinus lib. 4 cap. 29, qui ait eum *religiosæ vitæ testimonium habuisse*. Auctor Vitæ S. Audoëni de dignitate Referendarij hæc habet: *S. Audoënus cognomento Dado, Auricularij locum in aulâ Regis sortitur. Ipse etiam ad signanda scripta, vel edicta regalia, quorum ipse conscriptor erat, sigillum vel anulum Regis custodiebat*. Quo eum anno Rex ad hanc dignitatem euexerit, non sat liquet. Edidimus VI Februarij pag. 818 diploma DAGOBERTI, quo S. Amando confirmat Elnonem donatum ad monasterij constructionem. Signatum diploma est *Parisiis Kalend. Maij anno regni Neustriæ XI, Christi 100XXXIX, & recognouit Gerardus Notarius ad vicem Dadonis Cancellarij*.

Iacobus Dubletius lib. 3 Antiquitatum monasterij S. Dionysij plures tabulas profert, quibus DAGOBERTVS Rex confirmat priuilegia dicti monasterij, aut varia eidem beneficia donat. Sed scatent subscriptiones enormibus mendis. Anno regni eius XXV aut XXX quædam diplomata signan-

tur, & tamen XVI regni anno viuere desiit. *Eligi*us anno regni eius V, X, XIV & XV subscribit *Episcopus*, & rursus anno XV, XXV & XXX *aurifaber*, vti & *Dado Episcopus Rotomagensis* anno regni V. Qui ambo tertio post obitum Regis anno tantum ordinati sunt *Episcopi*. Eadem plerorumque *Episcoporum*, qui plurimi memorantur ratio est. *S. Arnulphus Episcopus Metensis*, qui relicto *Episcopatu* circa annum 1033 secessit in eremum, subsignat anno regni eius XIII, & XIV, & in priori cum *Chlodoueo filio Dagoberti*: cuius iterum diploma anno regni VII signat cum *Gundoeno Comite Normanniæ* & *Charimundo Comite Flandrensi*. Dubletius interea testatur effigies *DAGOBERTI* & *Chlodouei* in sigillo cereo expressas videri appensas, quasi sic omnis dubitandi de sinceritate præcisa esset ansa. At vel ideò magis omnia suspecta. Alij sincerius esse censent diploma à *Dubletio* pag. 656 editum, cum hac subscriptione: *Ego DAGOBERTVS subscripsi: Dado obtulit. Datum die III Kal. Augusti anno II regni DAGOBERTI, Compendio feliciter in Dei nomine, Amen.* Agitur de mercatu annuo *Idibus Octobris* ad honorem *S. Dionysij* constituto: quem *monachus S. Dionysij* in *Gestis DAGOBERTI* cap. 36 tradit concessum anno XII *DAGOBERTI*, qui proinde annus esset restituendus. Neque *Abbatum S. Dionysij* in hisce diplomatis nomina omnem suspitionum materiam satis eximunt: quatuor omnino nominantur, *Aigulfus, Chunaldus, Dodo, Leobafarius*, quos hoc ordine primos illi monasterio præfuisse tradunt *Dubletius* & *Claudius Robertus*. Ex his *Aigulfus* memoratur in diplomate anno VIII & X *Dagoberti*: quo etiam X anno *Chunaldus* nominatur, vti anno XIV *Kalendis Augusti Dodo*: quo eodem anno mense *Octobri* iterum, quasi reuixisset. *Aigulfus* subscripsit, & dein anno sequente XV *Kalendis Nouembris*; quo tamen anno antè relatus erat

erat

erat III Kalend. Augusti Leobafarius. Sed rursus ad annum Dagoberti XXV, & XXX Aigulfus legitur, quidenuò signat anno VI Chlodouei: vt quatuor ab iis Aigulfos statui necesse sit: qui vnus idemq; sub DAGOBERTO & Chlodoueo vixit. DAGOBERTVS, teste Fredegario cap. 79, ecclesiam S. Dionysij condignè ex auro & gemmis & multis pretiosissimis speciebus ornauit, & condignè in circuitu fabricare praecepit, patrociniū ipsius pretiosum expetens. Tanta opes ab eodem & villa & possessiones multa per plurima loca ibi sunt conlocata, vt miraretur à plurimis. Psallentium ibidem ad instar monasterij Sanctorum Agaunensium instituere iusserat. Sed facilitas Abbatis Aigulsi eandem institutionem noscitur refragasse. Hæc Fredegarius, quem monachus S. Dionysij describit cap. 44. vt priorem partem Aimoinus cap. 33, qui cap. 41 tradit anno XIV regni Chlodouei, Aigulfum loci illius Abbatem fuisse, quem tres alij sub Chlothario & Childerico aut etiam DAGOBERTO iuniore secuti videntur.

Idem Aimoinus de ornatu ecclesiæ S. Donyfij hæc enarrat cap. 20. *Inter alia Ecclesiarum Gallia spolia, ex occasione basilicæ D. Dionysij exornandæ, direptas valuas fulsi ere fabrefactas à templo S. Hilarij Pictauiensis fertur abstulisse, Quas dum per Oceanum in Sequanam deuehi iussisset, vt per eam Parisius vsque ducerentur, vna earum fluuio absorpta, nec postmodum dicitur fuisse reperta.* Ceterum ornatum interiorem ex auro, gemmis, aliâque magni pretij materiâ à S. Eligio confectum, DAGOBERTO Rege impensas præbente, in huius Vitâ exponit S. Audoenus, tunc Referendarius Regis: à quo alius est Chadoindus Referendarius, qui, teste Fredegario cap. 78 Dux exercitus Burgundionum, anno XIV regni DAGOBERTI, Christi 10 CXL I, rebelles Wascones domuit, quondam temporibus Theoderici Regis multis præliis strenuus probatus, quando paruulus adhuc erat S. Audoenus circa annum 100 natus.

Chadoindum Brunehildis post obitum Theoderici ad *Chlotharium direxit legatum*, apud eundem Fredegarium cap. 40. At sub quo Rege, aut quâ occasione præfuerit sigillo, non liquet. Præterea Ursinum, Dodone Abbate S. Dionysij, diploma DAGOBERTI obtulisse refert Dubletius pag. 670, sed alius fortè Rex substituendus. Maior fides tribuenda iis, quæ monachus S. Dionysij in Gestis DAGOBERTI testimonio suo confirmat: à quo donationes ferme dicuntur anno regni XII & sequentibus factæ: imò quæ hic cap. 17 & tribus sequentibus narrat beneficia suo monasterio præstita, ad ea tempora referenda sunt, quibus post relictos Austrasios cœperat Rex apud Parisios habitare.

Quæ recenset Labbeus in Miscellaneis curiosis cap. 3 & 4 diplomata monasterio Milebecensi apud Bituriges, & Prioratui sanctæ Crucis in siluâ Cuisiaco ac territorio vrbis Compendij à DAGOBERTO indulta, suis se subscriptionibus destruunt. Dona priori monasterio collata cum DAGOBERTO *filius Chlodoueus propriâ manu auctorizat & confirmat*, idque anno ab Incarnatione Domini 100XXXII, septem scilicet annis, antequàm nasceretur. Alterum diploma ita incipit: *In nomine sanctæ & indiuiduæ Trinitatis. Ego DAGOBERTVS Chlotharij iunioris Francorum Regis filius, cum post mortem patris gloriosissimè atque excellentissimè florerem.* Signant post DAGOBERTVM Regem *Flavius Archiepiscopus Remorum*, is scilicet qui anno 100XXXV Concilio Aruernensi ac dein Aurelianensi IV ante annos centum interfuerat, *Eligius Nouiomensis Episcopus*, *Amandus Traiectensium Episcopus*, quorum ille anno III post obitum DAGOBERTI ordinatus est, hic constitutus Traiectensium Episcopus. Eiusdem farinae sunt monumenta à Miræolib. 2 Donationum Belgicarum cap. 1 & 2 edita, in quorum altero DAGOBERTVS Rex prædium Wallare, siue
Wallare,

Wallare in fluâ Faniâ ad extruendum monasteriũ S. Landelino donat: in altero illud in suam protectionem suscipit S. Autbertus Episcopus Cameracensis: quæ duo diplomata rectè obseruat idem Miræus *videri aut posterioris aui manu scripta, aut saltem immutata.* Quæ publicauit Iodocus Coccius in DAGOBERTO Rege & Argētīnensis Episcopatus fundatore, ea maximâ ex parte pertinere ad DAGOBERTVM II, filium S. Sigeberti, infrâ probabimus.

I X

*Obitus DAGOBERTI Regis. Chronologia stabilita.
Auctorum quorundam errores indicati.*

Bellum à DAGOBERTO anno regni XIV, Christi 10CXLI, rebellantibus *V*Vasconibus illatum, iisq̃ue clementiâ DAGOBERTI vitam indultam anno XV, Christi 10CXLII, referunt Fredegarius cap. 78, monachus S. Dionysij cap. 36 & 42, Aimoinus lib. 4 cap. 28 & 31. Qui mox capitibus sequentibus addunt, DAGOBERTVM *profluuio ventris in Spinogelo villâ super Sequanâ fluuio laborare cœpisse, exinde ad basilicam S. Dionysij à suis delatum, anno regni sui XVI exeunte, sub finem anni Chr. 10CXLI. III.* Nam regno Neustriæ & Burgundiæ filio Chlodoueo tradito, eoq̃ue & Reginâ Nanthilde Maiori-Domus Ægani commendatis, ingrauescente morbo *humanis rebus exemptum esse XIV Kalendas Februarias,* obseruant in Gestis eius monachus S. Dionysij cap. 43, & Aimoinus cap. 43. Annus tum cœperat 10CXLIV, qui primus Chlodouei II numeratur: cuius regnum eo anno initum solidissimè confirmat S. Audœnus, DAGOBERTI Regis antè Referendarius. Hic indicaturus,